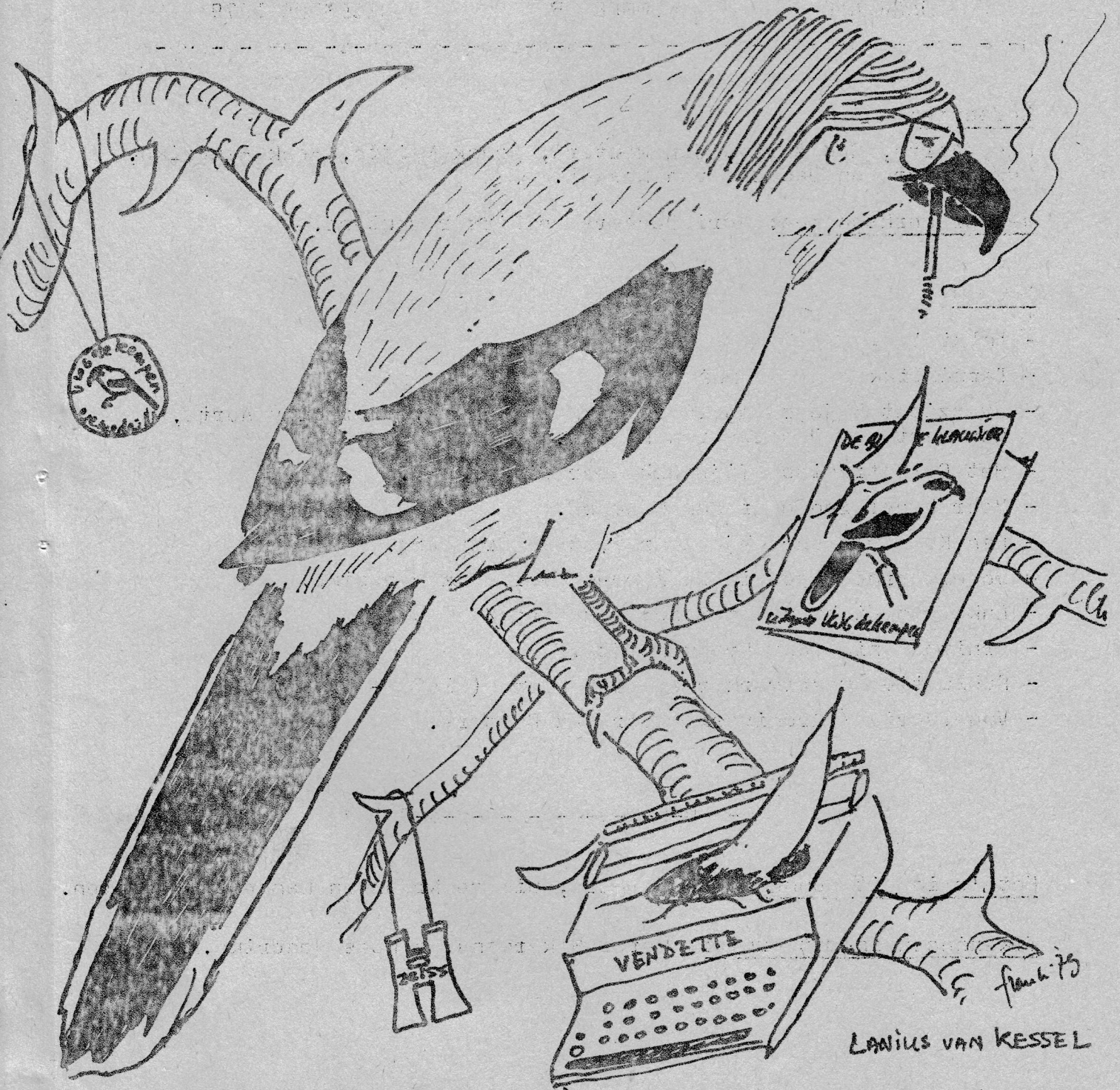

De Kempen Klauwier

uitgave: v.w.g. de kempen

Inleiding

Hier dan het lustrumnummer van "d'n Blauwe Klauwier". Het is gelukt om in 5 jaar bestaan van de Vogelwerkgroep "De Kempen" precies 25 (!) Blauwe Klauwieren af te leveren. Dit inclusief een dubbeldik zgn. "Roofvogelnummer" en een "In memoriam" voor Zuster Marie Silaska.

(Overigens verderop in dit nummer een overzicht van Jan, die voor ons de voorgaande 24 Blauwe Klauwieren gelezen heeft.)

Vrijwel alle medewerkers hebben trouwens hun best gedaan al of niet nostalgisch terug te blikken en een enkeling kijkt zelfs vooruit, naar de 80-er jaren.

Bezien wij zo de (langzaam) gegroeide groep van regelmatige medewerkers, het ontstaan van steeds nieuwe rubrieken, dan kunnen we alleen maar konstateren dat ons blad leeft bij de leden. Dat het ook door vrijwel iedereen gewaardeerd wordt bleek uit een enquête die wij enkele maanden geleden hielden. Wij, de redactie, zijn daar natuurlijk trots op.

Wij hopen dat ook de komende jaren de map met kopij steeds goed gevuld zal blijven, zodat de vraag:

"Haalt d'n Blauwe Klauwier 1984?"

met "ja, natuurlijk" kan worden beantwoord.

Vanaf deze plek wensen wij, de redactie, iedereen plezierige feestdagen en een gelukkig en vogelrijk 1980!

De redactie.

Terugblikken en vooruitzien

Een historisch overzicht samenstellen van vijf jaar vogelwerkgroep bleek geen gemakkelijke opgave. Uit verschillende mogelijkheden kozen we voor een overzicht per jaar. We hebben per jaar een zo volledig mogelijke lijst van activiteiten samengesteld, waarbij de versleten agenda's van Jacques grote diensten bewezen. Tevens zijn er per jaar ~~kenttekeningen~~ ~~v~~opgenomen, waarin gepoogd wordt een ontwikkelingslijn te schetsen. Dit laatste bleek voor de jaren 1975 en 1976 het moeilijkst; het waren de jaren van zoeken en proberen. In 1977 begon de V.W.G. zich duidelijker te profileren. We zien vanaf dat jaar een aantal duidelijke accentverschuivingen optreden. De "gesloten gezelligheidsvereniging ontwikkelde zich tot een open werkgroep op ornithologische grondslag", met duidelijke doelstellingen. Uiteraard ging deze ontwikkeling niet zonder slag of stoot, zoals nooit het geval is met veranderingen.

De ontwikkeling van het ledenbestand, bestaansvoorwaarde nummer 1, baart weliswaar nuniel direct zorgen, maar geeft toch ook geen aanleiding tot optimisme. Ondanks een streven naar wat meer publiciteit, blijft de A.C.J.N. het vat waaruit geput wordt.

Vanzelfsprekend wordt er binnen de werkgroep al stevig gedacht over de ontwikkeling in de komende jaren. In de wandelgangen hoorden we trouwens al kritische geluiden over de haalbaarheid van het tweede lustrum. Laten we deze twijfels even verwijzen naar het rijk der voorbarige gedachten. Onze filosofie over de magische jaren 80, hoewel je onderhand ziek wordt van het gezeur erover in kraanten ~~enttijdschriften~~, ten, laat zich als volgt samenvatten: We zien als gevaar een explosieve ontwikkeling van tellingen en onderzoeken, waardoor de belasting van de leden weleens te groot zou kunnen worden. Instorten van leden en activiteiten kan dan het gevolg zijn. De maximale spankrach is meestal eerder bereikt dan we verwachten. Het aanstellen van de nodige sekretarissen biedt een oplossing. (Eisen: goede proporties en Schoevers' sekretarisseopleiding met specialisatie: "Vogelaarsbegeleiding").

Ook mag het bestuur het overzicht op allerlei activiteiten niet gaan verliezen. Grondig overleg met de leden over nieuwe tellingen e.d. zal nodig zijn. Een goed voorbeeld hiervan was de uiteenzetting van Ton van Engelen over onze samenwerking met het Sreekorgaan.

Tevens kan het geen kwaad tellingen en inventarisaties ook tijdig af te sluiten en snel uit te werken, de gegevens komen dan snel ter beschikking en het werkt voor de medewerkers motiverend de volgende keer weer mee te doen.

Nu weg met die jaren 80 en op naar het lustrum en de gebraden kalkoen.

Prettige feestdagen,

Rob en Ludy.

Inleiding

Hier dan het lustrumnummer van "d'n Blauwe Klauwier". Het is gelukt om in 5 jaar bestaan van de Vogelwerkgroep "De Kempen" precies 25 (!) Blauwe Klauwieren af te leveren. Dit inclusief een dubbeldik zgn. "Roofvogelnummer" en een "In memoriam" voor Zuster Marie Silaska.

(Overigens verderop in dit nummer een overzicht van Jan, die voor ons de voorgaande 24 Blauwe Klauwieren gelezen heeft.)

Vrijwel alle medewerkers hebben trouwens hun best gedaan al of niet nostalgisch terug te blikken en een enkeling kijkt zelfs vooruit, naar de 80-er jaren.

Bezien wij zo de (langzaam) gegroeide groep van regelmatige medewerkers, het ontstaan van steeds nieuwe rubrieken, dan kunnen we alleen maar konstateren dat ons blad leeft bij de leden. Dat het ook door vrijwel iedereen gewaardeerd wordt bleek uit een enquête die wij enkele maanden geleden hielden. Wij, de redactie, zijn daar natuurlijk trots op.

Wij hopen dat ook de komende jaren de map met kopij steeds goed gevuld zal blijven, zodat de vraag:

"Haalt d'n Blauwe Klauwier 1984?"

met "ja, natuurlijk" kan worden beantwoord.

Vanaf deze plek wensen wij, de redactie, iedereen plezierige feestdagen en een gelukkig en vogelrijk 1980!

De redactie.

OVERZICHT 5 JAAR VOGELWERKGROEP DE KEMPEN

Wat er vooraf ging:

Vanaf 1969 trokken Chris en ik er veel op uit, (zoiets heet dan nu vogelen) vooral naar de Utrecht en de Landschotse heide. Na een tijdje werd ons duidelijk dat het vooral de Landschotse heide niet zo goed ging, o.m. door overmatige recreatie en sterke landbouwbeïnvloeding.

Besloten werd toen om een inventarisatie te starten over dit natuurgebied. Dankzij de medewerking van Ad Wittgen, D. en E. Eisma, Jaap Hoekma, H. Uytdehaage, kwam in juni 1973 het beheersplan de Landschotse heide uit, onder naam van Vogelwerkgroep de Kempen. Eigenlijk bestond onze werkgroep nog niet, dit werd gedaan op advies van Doeke Eisma. Deze naam was ook het idee van Doeke.

De bevolking van Middelbeers zag het niet zo zitten, zij immers hadden al die jaren mogen doen op deze heide wat ze maar wilden. Vooral de gedachte dat ze in de toekomst veel minder mogelijkheden zouden hebben in de vorm van recreatie, kwam niet goed over. Zeker toen bekend werd dat het gebied de bestemming Beschermd Natuurmonument zou gaan krijgen.

Zodoende werd in het voorjaar van 1974 een tentoonstelling georganiseerd over de natuur in de omgeving van Middelbeers, met in het bijzonder de Landschotse heide. Naast deze tentoonstelling was er ook een avond met lezing en discussie, verder enkele excursies. Opvallend was de enorme belangstelling voor dit weekend, we waren dan ook erg tevreden temeer omdat burgemeester Verwiël bekend maakte dat de heide voor auto's zou worden afgesloten!

Van onze zijde werkten hieraan mee: Herman Haak, Chris Tönissen, Maarten Manders en ondergetekende, en leden van milieuwerkgroep Middelbeers.

Na deze activiteiten was het even rustig, nou ja niet echt rustig want de nestkastencontroles op het Koningshof (vanaf 1968), liepen gewoon verder. Het was vooral daar waar het idee "werkgroep" uitvoerig werd besproken. Interesse voor vogelstudie was er duidelijk bij enkele mensen, maar voor vele anderen een onbekend iets. Eindelijk werden dan een aantal bekende opgetrommeld om een groepje te kunnen vormen, en zo werd op 17 december 1974 de Vogelwerkgroep De Kempen echt opgericht.

Jacques van Kessel.

1975

Algemene activiteiten:

- Bezoek tentoonstelling vogelwacht Zeeland.
- Stand verzorgd in Bladel. (milieuavond)
- Stand verzorgd in Bergeyk. (milieudag)
- Lezing gehouden voor vogelmuseum Eindhoven.
- Enkele bijeenkomsten gehad met de Belgische Wielewaal omtrent de problematiek van de Rode Del.
- Zeearend aan het Goorven.
- Onderzoekje naar slaapplaatsen van kraaiachtigen.
- Nestkastencontroles op Koningshof.
- Start S.O.V.O.N. project in de V.W.G.
- Bijeenkomst voor alle Brab. Vogelwerkgroepen georganiseerd.
- Voorbereidingen inventarisatie Cartierheide.
- Bespreking structuurnota Vogelbescherming.
- Vergadering bijgewoond van het Cont.Org. Vogelstudie KNNV te Utrecht.
- Klapeksteronderzoek.

Excursies:

- Soerendonks Goor en omgeving.
- Flevopolder. (2)
- Landgoed de Utrecht.
- Landschotse heide en Beerse Broek.
- Campina heide o.l.v. V.W.G. Falco.
- Voor (en niet op) nudistenkamp Middelbeers.
- Voor camping de Couwenberg, en een lezing met dia's.

1976

Algemene activiteiten:

- Nestkastencontroles op Koningshof.
- Bijeenkomst voor alle Brab. vogelwerkgroepen georganiseerd.
- Start nestkastencontroles op de Philips visvijvers.
- S.O.V.O.N. project.
- Slaapplaatsen van Wulpen in Midden Brabant.
- Plantencursus voor leden o.l.v. Ton van Engelen.
- Fenologie.
- Verg. Cont.Org. Vogelstudie KNNV te Utrecht bijgewoond.
- Vogelwaarnemingenarchief werd gestart.
- Ruilverkaveling Borkel en Schaft.
- Muizenonderzoek omgeving Reusel.
- Inventarisatie Cartierheide.
- IJsvogel en Grote Gele Kwikstaart onderzoek in Nederland.
- Klapeksteronderzoek.
- Besprekingen over mogelijk onderzoek naar het aantal slachtoffers van de hoogspanningsmasten in Veldhoven. Heeft helaas door meerdere oorzaken geen doorgang kunnen vinden.
- Opzet van het diaarchief.

Excursies:

- Flevopolder. (2)
- Grote Peel.
- Voor pers. Tilburgsziekenhuis op de Utrecht.

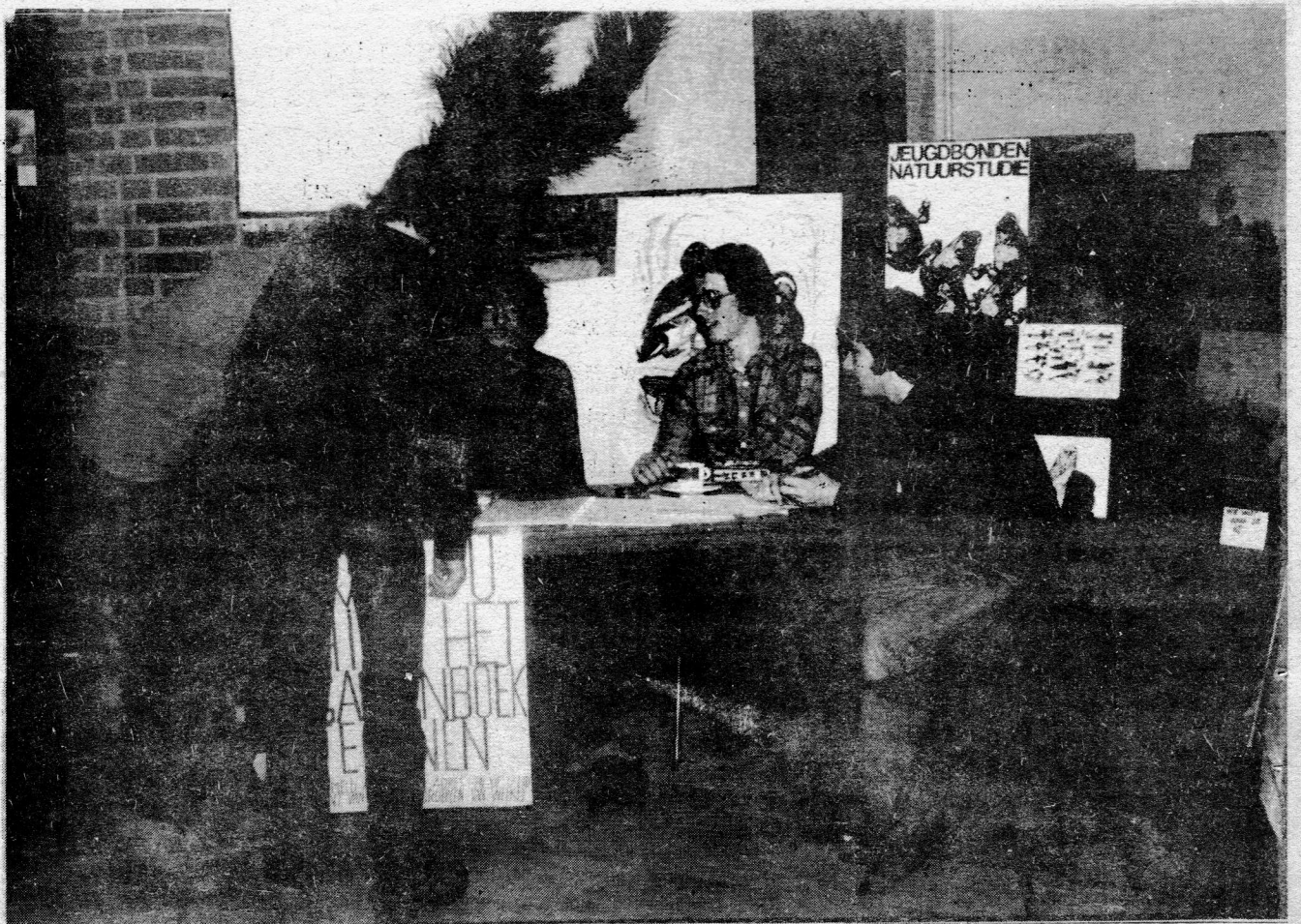
1977

Inventarisatie Reuselse Moeren.
Inventarisatie Malpie
Bekentellingen.
Internationale waterwildtellingen R.I.N.
Plassentellingen.
Sovon projekt.
Nestkastenkontroles Koningshof.
Medewerking landelijk Houtsnippenonderzoek R.I.N.
Medewerking aan inventarisatie Korhoenderbiotopen R.I.N.
Tentoonstelling Natuur in de Kempen Eersel.
Lezing + ekskursie voor de vogelvereniging Veldhoven.
Vergadering over een Brabants vogelblad.
Vergadering Contactorgaan voor vogelstudie K.N.N.V.
Overleg met Natuurmonumenten m.b.t. Cartierheideinvent.
Wielewaalcongres in Mortsel.
Kapaktie Toterfout (2x).
Excursie in de Herdgang voor een imkersvereniging.
Fenologie.
Verslag vogelaktiviteiten in de Kempen.
Verslag resultaten bekendtellingen.
Presentatie diskussiestuk.

Kanttekeningen: Opvallend is de uitvoering van de eerste gecoördineerde tellingen, plassentellingen en bekendtellingen, in samenwerkingsverband. Ook werd het discussiestuk gepresenteerd, niet door iedereen gewaardeerd overigens. De vraag is gerechtvaardigd of het discussiestuk heeft bijgedragen tot de evolutie in de V.W.G., zoals die zich vanaf 1977 heeft gemanifesteerd. Er zijn naaraanleiding van het stuk doelstellingen geformuleerd, waarbinnen gewerkt diende te worden. Voor het eerst werd duidelijk waar de meerderheid van de werkgroep heen wilde: het actief meewerken aan de natuurbeschermingsgedachte. Uiteraard is er altijd al een onderstroming op deze lijn geweest. Het stuk heeft dus minstens deze ontwikkelingslijn versterkt.

Tentoonstelling Natuur in de Kempen te Terneuzen.
28 t/m 30 december 1977.

Inventarisaties streekorgaan Kempenland.
Inventarisatie Reuselse Moeren
Inventarisatie Horsten en Putten bij Borkel en Schaft.
Bekentellingen.
Plassentellingen.
Roofvogeltrekteldagen (2x) ism A.C.J.N.
Inrenationale waterwildtellingen.
Nachtzwaluwen- en Ransuilentellingen.
Korhoendertellingen.
Sovon winterprojekt.
Nestkastcontroles Koningshof.
Vogelweekend landgoed "De Baest".
Vogelweekend landgoed "De Utrecht".
Fenologie.
Zuidlimburgexcursies.(2x).
Cap Gris Nez met A.C.J.N.
Peelfietstocht.
Hydroëxcursie.
Excursie naar Gezondheidsdienst voor dieren in Boxtel.
Excursie Belgische Kempen.
Kempentochten (2x).
Fietsexcursie naar de Mortelen.
Informatieavond + excursie voor V.W.G. in Schijndel.
Stand jagersvereniging Bladel.
Vergadering Contactorgaan voor vogelstudie K.N.N.V.
Overleg met de Gemeente over gebruik "Het Oude Slot".
Vergadering met Gemeente over subsidieregelingen.
Overleg problemen Poot van Metz.
Enkele dialezingen voor verenigingen.
Drie excursies voor de vogelvereniging Veldhoven.
Contacten met V.W.G. Helmond over samenwerking.

Kanttekeningen: We zien een verdere continuering en uitbreiding van de tellingen en inventarisaties. Vooral de samenwerking met het Streekorgaan, een officiële instantie, kan van belang worden, hoewel daar nog wel enige twijfel over bestond, ook na het bezoek van twee medewerkers.

Ook zien we dit jaar een nieuw fenomeen zijn intrede doen in de V.W.G: de Kempentocht, een activiteit voor de harde jongens (sorrrie misschien ook vrouwen?). Verder was '78 een topjaar van allerlei gezamenlijke activiteiten. En last but not least moesten we helaas afscheid nemen van Zr. M. Silaska.

1979

Inventarisaties streekorgaan Kempenland i.s.. A.C.J.N.
Inventarisatie Reuselse Moeren.
Inventarisatie Uilen en Nachtzwaluwen.
Inventarisatiekampje in "De Utrecht".
Inventarisatie van externe factoren op het wel en wee op de Landschotse heide.
Plassentellingen.
Bekentellingen.
Roofvogeltrekteldag.
Slaapplaatsentellingen 2x.
Korhoenderonderzoek.
Nestkastencontrole Koningshof.
Nestkastencontrole gemeente Veldhoven.
Uilenkastenversreiding in de Kempen.
Soortenonderzoek in de Kempen (vogels).
Fenologie
Ardennenexcursie
Ijstijdenexcursie.
Cap Griz Nez excursie.
Hydroweekend Hees.
Kempentochten (2x).
Kapaktie Grijsze Steen.
Stand tentoonstelling Vogelver. Veldhoven.
Weidevogelsymposium Vogelbescherming.
Vergadering Contactorgaan voor Vogelstudie K.N.N.V.
Bijeenkomst Brabantse vogelwerkgroepen in Veldhoven.
Bijeenkomst met de jagersver. de Kempen.
B.M.F. vergadering met diverse werkgroepen.

Lezing en tentoonstelling Landschotse heide, mei 1974 te Middelbeers.

Peelfietstocht, 15 oktober 1978. (foto: Lambert Stoffelen)

Ardennenexcursie
19 mei 1979
(foto:Lambert Stoffelen)

Verslag vogelinventarisatie Cartierheide.
Verslag Malpieinventarisatie.
Publikatie Roofvogels in de Kempen.
Diverse dialezingen voor scholen en verenigingen.
Oprichting diaërchiefcommissie.
Definitief uit de huisvestingsproblemen door gebruikname
het Oude Slot.
Lustrumweekend.

Kantttekeningen: Duidelijk zien we in 1979 een verder
stijgende lijn in het aantal "professionele" activiteiten:
Uitbreiding van onderzoekjes, tellingen en inventarisa-
ties. Het aantal medewerkers aan deze activiteiten neemt,
al of niet in samenwerking met de A.C.J.N, eveneens toe.
We mogen bovendien verwachten dat de V.W.G. bij de offi-
ciële instanties, die zich op enigerlei wijze bezighouden
met natuurbescherming, meer bekendheid gaat krijgen. Het
blijft natuurlijk altijd moeilijk concrete resultaten op
natuurbeschermingsgebied, terug te voeren op onze akti-
viteiten. Zeker is dit het geval bij onze medewerking aan
het streekorgaan "Kempenland". We werken hier konkreet mee
aan de (her)inrichting van het Kempisch landschap en kun-
nen zodoende misschien een halt toeroepen ~~aan de~~ verdere
verboering en verloedering van het landschap. We dachten,
dat juist dit jaar het diepe besef in onze werkgroep groeide,
dat aan de verloedering van de Kempen een einde móét komen.
Ten slotte worden de wortels van ons bestaan steeds verder
aangetast.

Opvallend is ook, dat het aantal medewerkers aan de
Blauwe Klauwier verder stijgt. Tevens neemt de mondigheid
(je kop open doen als je iets niet bevalt) van onze leden
toe. Alles bij elkaar leidt een en ander tot de voor-
zichtige conclusie, dat we op een "professionelere" lijn
werkzaam zijn. Dit zal onze bezigheden er in de toekomst
zeker niet makklijker op maken. Er zullen waarschuwend
vingers geheven gaan worden!!

Gegroet zijt gij,
beminde leden.

Ludy, Rob en Jacques.

HET CELESTRONISCH TIJDPERK:

Gij vogelaar gij moet voortaan je centen maar bewaren
voor iets waar je het een en ander mee kunt ontwaren.
Het is iets dat door de goden lijkt verzonnen
en voor jou een nieuw tijdperk kan zijn begonnen.
Het is iets waarmee geen vogel je meer ontgaat
en waar je iedere vogelaar over het geteld aantal mee vórslaat.
Het ding kijkt zo zuiver en zo kien
dat wanneer een vogel pist dat je dat nog goed kunt zien.
Wanneer dan iemand staat te kijken met een Zeiss
en als jij kijkt dan kun je zeggen maak dat de kat maar wijs
want dat ene streepje zie jij dat bij die piet
dan zal hij zonder dat ding moeten zeggen nee dat zie ik niet.
Je zal dan zo trots kunnen zijn als een hond met zeven lullen
of als een doctor met enkele dikke bullen.
Maar aan dat ding zitten schijnbaar gekleefd ook slechte daden
want de bezitters worden ermee gezien buiten de gewone paden.
Met zo'n ding word je zo ingenomen
dat je steeds denkt waar zou ik eens moeten kunnen komen.
Dat daar is meestal een plek die is verboden
maar met dat ding is -je zal alles zien- mee ingesloten.
Maar verbeeld je eens dat zo'n knakker met een 8 x 30 in het veld
je eens zou zeggen die 1583 van gisteren daar heb je langs geteld.
En die ene waarvan jij dacht dat het d'n diee was
dan krijg je neigingen dat ding te dumpen in een sloot of een ver-
drekte plas.
Want dat is dat je dat niet meer kunt geloven doordat je bent verwend.
Verwend tot in het diepste van je knoken en daardoor denkend dat
je alles kent.
Dus wanneer je het ding koopt blijf dan met beide benen op de grond,
en blijf eerbied hebben voor de nederige echte vogelaars die er
echt nog lopen rond.
Begin dan niet meteen te schelden van geflippte ornitholoog of
schele ornithomaan, en denk dan eerst: ja, dat kan me zijn ontgaan.
Maar voorlopig zal het met de aanschaf zo'n vaart niet lopen
want menige duit moet worden neergeteld om dat ding te kopen.
De naam van het ding is Celestron en voor je er aan begint
denk gerust dat je d'n hemel koopt maar weest en blijft bezint.
Liberté (Wim Jacobs).

voor u gelezen.

samenstelling: jan wouters.

VOOR U GELEZEN

In "D'n Blauwe Klauwier" 1e jaargang (1975):

- Dat het eerste nummer begint met een voorwoord van Maarten Manders en Sjaak van Kessel. Hierin staat ook een stukje over de aantasting van de Landschotse Heide in 1951.
- Dat Sjaak in het najaar van 1975 een verslagje hoopte klaar te hebben over het Klapeksteronderzoek.
- Dat er gewerkt werd aan een onderzoek over kraaienslaapplaatsen, door Nico Venema, Geert Sanders en Wim van de Voort.
- Dat er al sinds 1959 nestkasten hangen op Koningshof.
- Dat de eerste leden lijst 27 leden telde. Dat hiervan 15 personen nog steeds lid zijn.
- Dat Sjaak in militaire dienst zat en toen veel tijd had voor de werkgroep. (jammer dat het voorbij is).
- Dat Sjaak in nummer 2 aankondigt dat hij in april een waarnemingen rubriek wil beginnen (staat er inderdaad in!!). Het nut ervan is o.a. "Dat er nog wel eens een nieuwe Avifauna van Noordbrabant zal verschijnen."
- Dat er begin 1975 een Zeearend zat in de Utrecht waar op 2 februari + 150 Belgen naar kwamen kijken! (Dit was nog 4 jaar voor de oprichting van de D.B.A.).
- Dat er een jachttabel in no. 2 staat. (Voor wie??)
- Dat op de vergadering van 28 febr. 1975 is besloten in principe géén nieuwe leden meer aan te nemen. In bepaalde gevallen kan een uitzondering worden gemaakt. (Toch veel uitzonderingen gemaakt)
- Dat er andere vogelwerkgroepen werden voorgesteld in het eerste jaargang.
- Dat er toen ook nog opvallend veel Belgisch nieuws in de BL KL stond
- Dat er een rubriekje "Vreemde Vogels geweest is.
- Dat op 22 nov. 1975 de eerste bijeenkomst van Brabantse vogelwerkgroepen werd georganiseerd in den Bockenrijder.
- Dat Jan Heesters een zeer lezenswaardig stukje heeft geschreven over de Liskes naar aanleiding van een excursie.
- Dat in de eerste jaargang 3 verslagen staan over excursies naar de Flevopolders.

2^e jaargang 1976:

- Dat Sjaak begin 1976 nog dacht aan een nieuwe Avifauna van Noordbrabant.
- Dat VWG de Kempen ooit een hoogspanningsmastenonderzoek heeft willen beginnen.
- Dat VWG de Kempen geen papieren leden wil.
- Dat G. de Wit en J. van Kessel een Buizerd/Ruigpootbuizerd onderzoek deden, en een onderzoek naar overwinterende Wulpen in Brabant.
- Dat J. van Kessel een Klapekster onderzoek doet. (ooit verslag gezien)
- Dat T. Heijnen een Ijsvogel-onderzoek en een Grote Gele Kwikstaart-onderzoek doet.

- Dat het de bedoeling was om in de loop van 1976 een verslag te gaan maken over de vogels en planten van de Landschotse Heide.
- Dat in no. 2 Sjaak van Kessel plaats heeft moeten maken voor Jacques van Kessel.
- Dat Jacques ons in 1976 een prettig en succesvol broedseizoen (!!) toewenste.
- Dat er ooit voorgesteld is om provinciale trektellingen te organiseren.
- Dat de redactie in nummer 3 van 1976 een interessant artikel wilde publiceren over Kraanvogels optrek in de Brabantse Kempen. (jammer, nergens te vinden).
- Dat op 28 mei 1976 de leden van de VWG tegen het lidmaatschap van BMF stemde.
- Dat met ingang van januari 1976 K. en N. Venema het waarnemingen archief gaan bijhouden.
- Dat men op 24 sept. 1976 van plan was op korte termijn een rubriek vogelwaarnemingen te starten. Ten behoeve daarvan zouden F. Neyts en T. Heijnen het waarnemingen archief gaan bijhouden.
- Dat er in de 2^e jaargang 3 verslagen staan over Flevo-excursies.
- Dat we ooit eens misschien een kapactie zouden houden in de Reuselse Moeren.
- Dat in nov. 1976 de rubriek "Voor U gelezen" is gestart zodat U nu dus leest in aflevering 15 hiervan.
- Dat ik zou proberen om sommige artikelen wat uitgebreider te behandelen (niets van gekomen).

3^e jaargang 1977:

- Dat de nieuwe voorpagina beloofd werd voor no 2 van 1977 maar pas bij no 4 verscheen.
- Dat Frank ooit voorzitter is geweest.
- Dat de serie Amfibieën van maarten begonnen is in februari 1977
- Dat deel 1 van de Avifauna van de Kempen al klaar is, het hoeft alleen nog op stencil te worden gezet. De samenstellers T. Heijnen en F. Neyts zijn al bezig met deel 2. Alle leden krijgen op de vergaderingen deze verslagen van de Avifauna van de Kempen.
- Dat de inleiding uit de Avifauna van Noordbrabant overgenomen is in de Blauwe Klauwier.
- Dat Rob ons leert waarnemen met ogen en oren en ons vraagtekens laat plaatsen bij onze eigen waarnemingen.
- Dat Amfibieën deel 2 in het september nummer van 1977 zal komen. (niets te vinden).
- Dat in dat bewuste sept nummer wel voor 't eerst de naam ORNITHOMANIA opduikt, onze meest gevreesde rubriek.
- Dat de beste inzendingen voor ornithomania telkenmale beloond zullen worden met een verrassing. (ooit iets ingezonden? ik wel. ooit beloond? ik niet)
- De Gewitwelwie een Blonde Tapuit hoi gezien op zu maor un veldje. Zo ie ut stuk van Rob geleze hebbe?
- Dat er twee artikelen van Ad Wittgen zijn overgenomen uit de Levende Natuur over de Geoorde Fuut.
- Dat een meerderheid van onze leden voor een mogelijk nieuw Brabants vogelblad was.

- Dat de eerste kapactie najaar 1977 werd gehouden.

- Dat Ties Jacobs parende Nachtzwaluwen zag. (al voor het KCV werd opgericht.
- Dat er in het 3^e jaargang geen Flevoexcursie verslagen staan.

4^e jaargang 1978:

- Dat ons een zeer actief 1978 werd beloofd, wat wel is uitgekomen.
- Dat er in Mol 2 parelduikers gezeten hebben.
- Dat in ornithomania van maart 1978 wordt aangekondigd dat het volgende nummer (3) een speciaal Roofvogelnummer gaat worden. (Toch een vooruitziende blik gehad).
- Dat er vroeger nog excusieverslagen in de Blauwe Klauwier stonden o.a. Limburg-excursie, ons eerste weekeind enz.
- Dat er in 1978 de volgende publikaties werden verwacht:
 - Malpieverslag door H. Lüring en T. Heijnen.
 - Bekenverslag door T. Heijnen.
 - Cartierheideverslag door M. Bakermans.
 - Kraanvogelverslag door T. Heijnen.
 - Groot en Kleinmeerverslag door R. Aarts en J.C.P. van Kessel
 - Avifauna van de Kempen door F. Neyts en T. Heijnen.(Doorhalen wat niet verschenen is)
- Dat Wim Jacobs voor ons de taal van het landschap leerde.
- Dat er nog steeds geen Amfibieën deel 2 verschenen is in 1978.
- Dat er in 1978 89 (!) zangposten van de Nachtzwaluw werden vastgesteld en 46 bedelposten van de Ransuil.
- Dat het niet-broedvogelarchief overgenomen is door Lex. De planning is om in januari 1979 te starten met het samenstellen van de Avifauna van de Kempen 1967 - 1977". Nadat dit verslag is verschenen zal getracht worden om jaarlijks een aanhangsel te creëren.
- Dat ook Jacques zijn levensverhaal verteld heeft aan Ludy en Rob (van der M)
- Dat Tom ons waarschuwde voor Geert S. ; "Hij durft (bijna) alles."
- Dat er nog meer bijdragen werden gevraagd voor het Roofvogelnummer.
- Dat de Ornitholaan (Ornithomanus ornitholanus Khist) herontdekt is.
- Dat Rob ons wakker probeerde te schudden en waarschuwde tegen de macht en visie van Van Elk.
- Dat er in de 4^e jaargang 1 Flevoexcursie verslag staat.
- Dat eindelijk als nummer 7 van 1978 het Roofvogelnummer is verschenen. (nog steeds interessante lektuur)

5^e jaargang 1979:

- Dat de goede invloed van het Roofvogelnummer in 1979 door heeft gewerkt met bewerking van soorten zoals: Vuurgoudhaantje, watersnip, Kempmaan en Boomleeuwerik.
- Dat onze werkgroep in 1978 welgeteld 32 activiteiten ontplooid.
- Dat Jos een aangrijpend pleidooi voor de vos heeft geschreven.
- Dat de organisatie en het bestuur van de werkgroep eens duidelijk op papier is gezet door Frank.
- Dat de nieuwste Kempische eenheid de Jacobs is.
- Dat er dit jaar een driedubbel proefnummer verschenen is.

- Dat er nummer 2 van 1979 zowaar een nieuwe aflevering over amfiëën is verschenen.
- Dat we in de werkgroep al 8 archieven hebben met o.a. een weer-archief.
- Dat in nummer 3 van dit jaar de serie over "vliegen" is begonnen van Rob (hoeveel jaar zou die duren?).
- Dat door Marco en Pieter het KCV is opgericht.
- Dat in Reusel een groot aantal roofvogels pleisterend werden waargenomen in februari. (misschien een gevolg van het Roofvogelnummer)
- Dat ornithomania steeds meer op een letterkundige rubriek begint te lijken. Straks is de Blauwe Klauwier een literair tijdschrift.
- Dat de najaars trek van de Kraanvogel in 1978 laat kwam, volgens P. Voorn. (Eindelijk het interessante artikel over Kraanvogels; al in 1976 voorspeld).
- Dat er een feestnummer van D'n Blauwe Klauwier uitkomt waarin U dus nu zit te lezen in "Voor U gelezen".

Nog veel plezier en

lees zelf ook eens wat.

Jan Wouters

Een Kempisch sprookje:

"KEMPENTOCHT"

Een fantastische avond. De pikzwarte hemel vol van miljoenen sterren. Een voor een avond in de tweede helft van oktober verrassend hoge temperatuur. Zes mensen beladen met rugzak lopen op de heide en vinden hun weg bij louter sterrenlicht. Voor een filmmaker een fantastische scène voor om het even welke avonturenfilm. Op het bruggetje boven het moerasven houden "de zes" halt en zetten zich. Woorden van intense bewondering voor de overal omringende natuurschoonheid klinken door de nacht. Zelfs de melkweg laat zich om zijn immens sterrental bewonderen. Een lach galmt ver en al gauw volgen er meer. Er wordt volop genoten. Enige tijd later liggen we in het bos. De ogen sluiten, maar het sterrenlicht blijft, want zoiets vergeet je niet.

De koffie is onbeschrijflijk sterk en wordt met zéér veel smaak gedronken. De dag is weer begonnen. Enige vogelaars laten zich alweer op de heide zien en de eerste schoten van het nieuwe jachtseizoen galmen kilometers ver. Met een lichte nevel en een zacht zonnetje gaan we op weg. We weten ons de gehele dag uitstekend te vermaken; met wandelen in uiteenlopende landschapjes, af en toe koffie en zelfs een korte verpozing in een kroeg. Het weer heeft zich gewijzigd: donkere, dichte hemel en stijgend vochtgehalte van de lucht. De tijd breekt aan voor het alom geroemde kempentochtdiner in de openlucht. In het donker zowat, met al enigszins opkomende mist. Weldra zijn de magen volgestouwd met allerlei lekkers; variërend tussen bonen in tomatensaus en vis in tomatensaus. We openen zelf onze eigen kroeg ter plekke. Met supersterke koffie (speciaal uit Duitsland geïmporteerde "Jacobskaffee"), sfeervol ontbreken van verlichting, een aantrekkelijk hoog vochtgehalte, een prettige niet al te hoge temperatuur en daarop aansluitend een tweetal bescheiden flesjes opwarmende, geestverruimende drank. De akker wordt verrijkt door mensen, die nog slechts schimmen zijn als gevolg van extreem lage bewolking. Een nieuwe ervaring voor de meesten; het slapen in deze mist. Maar zéér sfeervol was het! Ook 's morgens nog. Helaas ontbraken de in onze dromen verschenen elanden, kraanvogels en verpleegsters. Maar als je al dromen van kempentochten mag meemaken in werkelijkheid, dan valt er niets meer over te klagen. Hoewel, toch; de ruilverkavelingswerkzaamheden bij Borkel deden onze harten omkeren. Het was een nachtmerrie die werkelijkheid werd. Hoelang gaan deze verwoestingen nog door? Hoelang zullen er nog fijne kempentochten gehouden kunnen worden?

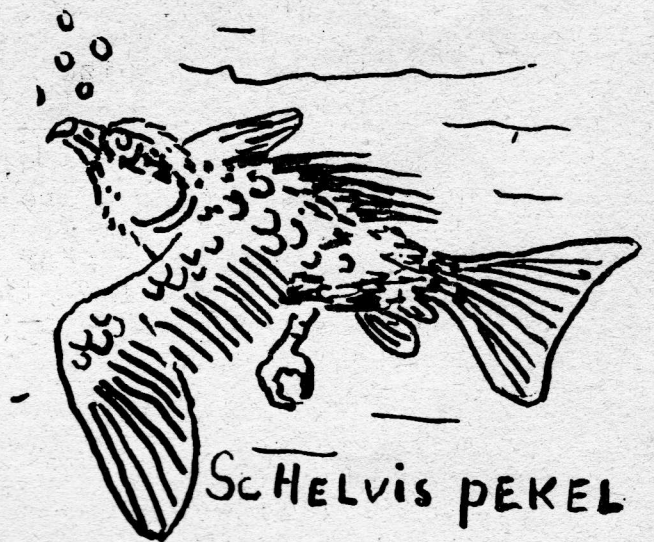
Is ons begrip voor deze vernielingen niet volkomen gerechtvaardigd en moeten wij het daarom niet nog herder uitschreeuwen en aan iedereen bekend maken ?!

Ut war verrekus schon en zò wille we ut houwe.
Wim bedankt vur wà ge ons bèh het wille brengen!

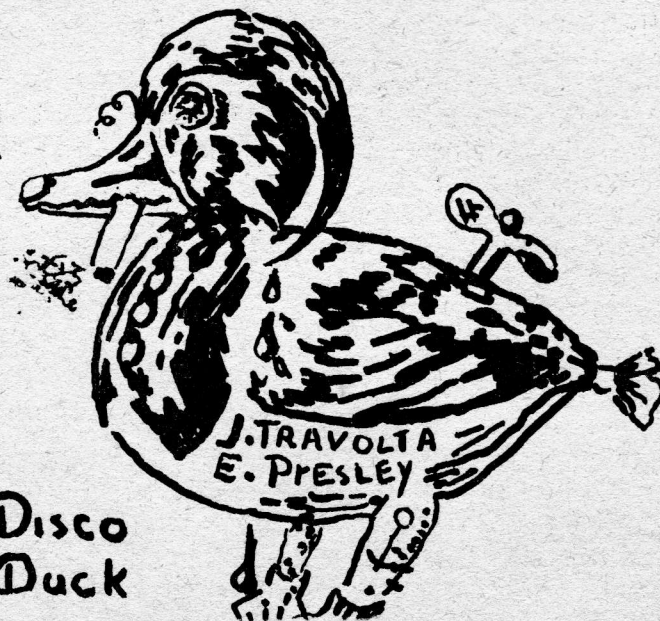
Piet.

Ruig punk buizerd

SCHELVIS PEKEL

Disco Duck

RUBRIEK: VOGELWAARNEMINGEN: IN DE KEMPEN.

Halsbandparkiet: mei 1977 "De Elshouters".

Geelkuifkaketoe: september 1978: I ex. Strabrechtse heide.

Pruimkopparkiet: juli 1967: I ex. Woensel.
october 1967: I ex. Tongelre. Dit is de derde
waarneming voor de Kempen, en de zevende
voor Nederland.

Agapornis visceri: mei 1978: I ex. de Zegge Geldrop.

Agapornis vociferans: december 1970: 3 exx. in het Gennepark. Zeer waarschijnlijk zijn deze exx. door zware stormen en zuidelijke passaatwinden in het zuidelijke gedeelte van de Atlantische oceaan deze kant opgedreven. Er zijn uit die tijd waarnemingen bekend uit Groot-Brittannië (14), Frankrijk (3) en België (1). Opvallend was dat de vogels hun natuurlijke schuwheid volledig hadden afgelegd en zodoende zeer dicht benaderd konden worden. Ongetwijfeld speelde de uitgeputte toestand waarin de meeste vogels verkeerden hierbij een grote rol. In zijn boek "Rare birds of Britain" zegt Sherrock het volgende over het voorkomen van zeldzame vogels in Engeland c.q. West-Europa.

Als er sprake is van een "overschot" van een bepaalde populatie "under cyclonic conditions" ver van hun normale overwinteringsgebied opduiken.

Valkparkiet (witte fase): juli 1978 Reusel. Voor zover bekend is dit de eerste waarneming van deze zeer zeldzame fase in Nederland.

Mozambique sijs: oktober 1974 te Eindhoven.

Rode ara: juli 1977 Valkenswaard.

Oranje wever: augustus 1976.

Zwarte zwaan: 2 exx. op 14 april 1978 boven de Strabrechtse heide.

Japanse nachtegaal: 2 exx. op 1 april 1978 de Sprankel. Hoewel deze soort wel eens als kooivogel gehouden wordt zijn er volgens ons toch voldoende argumenten aanwezig voor de stelling dat we hier met wilde vogels te maken hebben. Allereerst het feit dat van 23-29 maart een Chinees binnenvaartschip in de Eindhovense haven afgemeerd lag. Het is dus heel wel mogelijk dat de vogels aan boord van dit schip de oversteek gemaakt hebben. Verder hebben verschillende mensen waaronder ondergetekende de vogels van zeer dichtbij bekeken (8-56 kijker+10-40 kijker) en daarbij geen afgesleten slagpennen geconstateerd wat bij vogels in gevangenschap vaak wel het geval is. Het leidt geen twijfel dat het slechts een kwestie van tijd is dat deze nieuwe soort voor Nederland door de N.O.U. aanvaard wordt.

Maraboe: mei 1978 Strabrechtse heide.

Roodkuifkardinaal: mei 1978 Valkenswaard.

Glansspreeuw: jan. 1979: I ex. Reusel. Hoogstwaarschijnlijk is dit ex. door extreme weersomstandigheden in zijn normale overwinteringsgebied verder naar het noorden getrokken.

Roodvoorhoofdkekarakiki: op 28 april 1979 vloog er in de buurt van de Collse zegge een prachtig uitgekleurd ♂ rond. Voor zover bekend is dit de 1^e voorjaarswaarneming van deze soort in Nederland.

Prachtrosella: juli 1968 Eindhoven.

Bruinkopgors: mei 1976:1 ex. Hapert, april 1978:1 ex. Strabrecht.

Lady Amhurstfazant: oktober; 1 ex. Landschotse heide 1978.

Zilverfazant: april 1978:1 ex. op de Kampina.

Verder nog diverse waarnemingen van ongedetermineerde afrikaanse vinkachtigen. (vink spec.)

Zoa ls jullie wel begrepen zult hebben is bovenstaand stukje zeer serieus bedoeld. Het is voortaan echter wel de bedoeling dat deze rubriek een nog serieuzer bestaan gaat leiden. Het gaat in deze rubriek alleen om waarnemingen in de Kempen dus in het gebied waar de vogelwerkgroep actief is. Het gaat er verder niet om, een droge opsomming te geven van zeldzame of minder zeldzame soorten in de Kempen. Dat doen al genoeg andere mensen in Nederland.

Wat is dan wel de bedoeling van deze rubriek?

- Waarnemingen van soorten die door extreme weersomstandigheden hier verzeild zijn geraakt. (b.v. Zeeenden door storm op zee.)
- Waarnemingen van soorten die zeldzaam of vrij zeldzaam zijn in de Kempen. (b.v. Kluut, Kanoetstrandloper, Purperreiger, Woudaapje, Eur. kanarie etc.) Hieronder vallen ook de waarnemingen van doortrekkende Kraanvogels. Uiteraard worden door Peter Voorn in de Blauwe Klauwier de gegevens verder uitgewerkt.
- Waarnemingen van opvallende aantallen van een bepaalde soort. Dit kunnen waarnemingen zijn van heel algemene soorten maar ook van soorten waarvan het voorkomen een infasieachtig karakter kan hebben. (b.v. Kruisbek, Notekraker, Barnsijs.)
- Waarnemingen van echt zeldzame soorten zoals b.v. afgelopen voorjaar een kleine Vliegenvanger en dit najaar een juv. Witvleugelstern. Aan waarnemers van deze laatste categorie zal worden gevraagd om in de Blauwe Klauwier een stukje over hun waarnemingen te schrijven. Iedereen die aan deze rubriek wil meewerken wordt verzocht bij een zeldzame of zeldzaam voor de Kempen waarneming een zo uitgebreid mogelijke beschrijving van de soort te maken. Verder ook vermelden: kijker, telescoop, licht, afstand, biotoop etc. Dit om iedere vogelaar zo kritisch mogelijk te laten zijn t.o.v. zijn waarnemingen.

VOORBEELD: waarneming van een Middelste Zaagbek ♀. Dit is in het binnenland een vrij zeldzame waarneming in tegenstelling tot de neer in het binnenland voorkomende Grote Zaagbek.

Nu kan je wanneer je niet kritisch genoeg bent of onder slechte lichtomstandigheden de ♂♂ van beide soorten met elkaar verwarren. Vandaar die uitgebreide beschrijving. Een adulte Witvleugelstern in prachtkleed zal minder problemen opleveren. De redactie kan aanvullende opmerkingen bij een waarneming plaatsen. Niet om waarnemingen van anderen af te kraken, maar wel om eventueel kritische kanttekeningen te plaatsen bij b.v. onvolledige beschrijvingen.

Wanneer men aan deze rubriek wil meewerken dan kan men de gegevens opsturen per briefkaart naar mij.

Natuurlijk kan mondeling ook op vergaderingen van de vogelwerkgroep.

Henk Hendriks,
Groesstraat 5,
Geldrop. tel. 040-853372.

=====

DE MUS

Hé, he, het is weer niks op deze dag
gisteren had ik het heel wat beter
toen kreeg ik een boterham met hagelslag
en een groot stuk dropveter
Nu zit ik voor een onsmakelijke maiskorrel
ik eet er niets meer van op
ik wacht op een gebakje met een borrel
en mijn dagelijkse portie drop

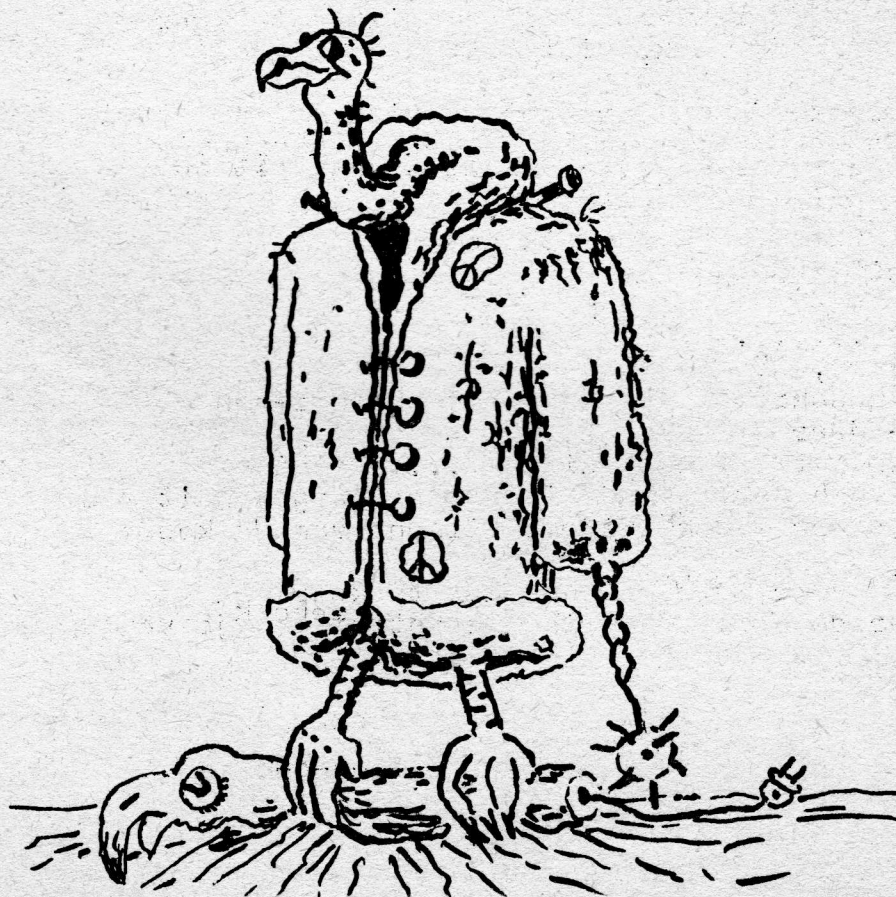
O, Jan, ziet daar dat zielepietje gaan
alleen buiten, zonder kleertjes aan
het wichtje ziet zo mager en zo koud
geef hem nog eens iets waarvan hij houdt

Ha, haah, ik leef hier in een paradijs
niemand heeft het beter dan ik
iedere dag eet ik pop-corn en soft ijs
in de hele straat is niemand zo lekker dik
Niemand durft nog met mij te concureren
als ik wil koop ik iedere Sperwer om
ik ben de grootste en de knapste van alle mussen-heren
daarom ben ik nu voor de tachtigste keer bruidegom

O, Jan, ziet daar die engerd gaan
hij plet alles waar hij op gaat staan
maak die griezel onmiddellijk koud
jij lúst vanavond toch ook wel vogelbout

Marco

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

VIER JAARGETIJDEN

Daar komen zij, in grote getale
die trekvogels uit het noorden
Er zijn weer de wildste verhalen
over wie de zeldzaamste hoorde

Binnen bij de kachel kan je ze vinden
werkend aan nieuwe plannen en oude verslagen
Stapels (vak) literatuur kunnen ze verslinden
om er later hun collega's mee te plagen

Staande voor een breiberg van inventarisaties
in die o, zo vroege ochtenduren
Te weinig resultaten, te veel frustraties
de vogelaar heeft 't zwaar te verduren

Ver weg van alle bekenden
buikje bloot in de zon
Rust en een beurs vol centen
denkend: dat 't zo maar altijd kon.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

Bejaard zijn is ook niet alles, wat jij
geteisterd door jicht en steken in je zij
Iedere dag ben je snip- verkouden
en met die beefvingers kun je geen kijker vasthouden
Zodat je die mooie zeearend mist
jammer, weer geen kruisje in je kist

's Avonds val je moedeloos in je schommelstoel
je neemt een neut en likt je smoel
Als je dan zo'n vijf minuten hebt gespaard
mik je een zure rochel in de haard
Je telt je rimpels voor de duizendste keer
je voelt je zwak, niet levend meer

Je breekt je sigaar want je pijp was te stevig
slaat een stapel boeken om en vloekt hevig
Met moeite breek je je halve kunstgebit in een uur
natuurlijk niet het hele, dat wordt te duur
Dan staat je hart plotklaps stil
en uit je binnenste ontspruit een gesmoorde gil

Dood

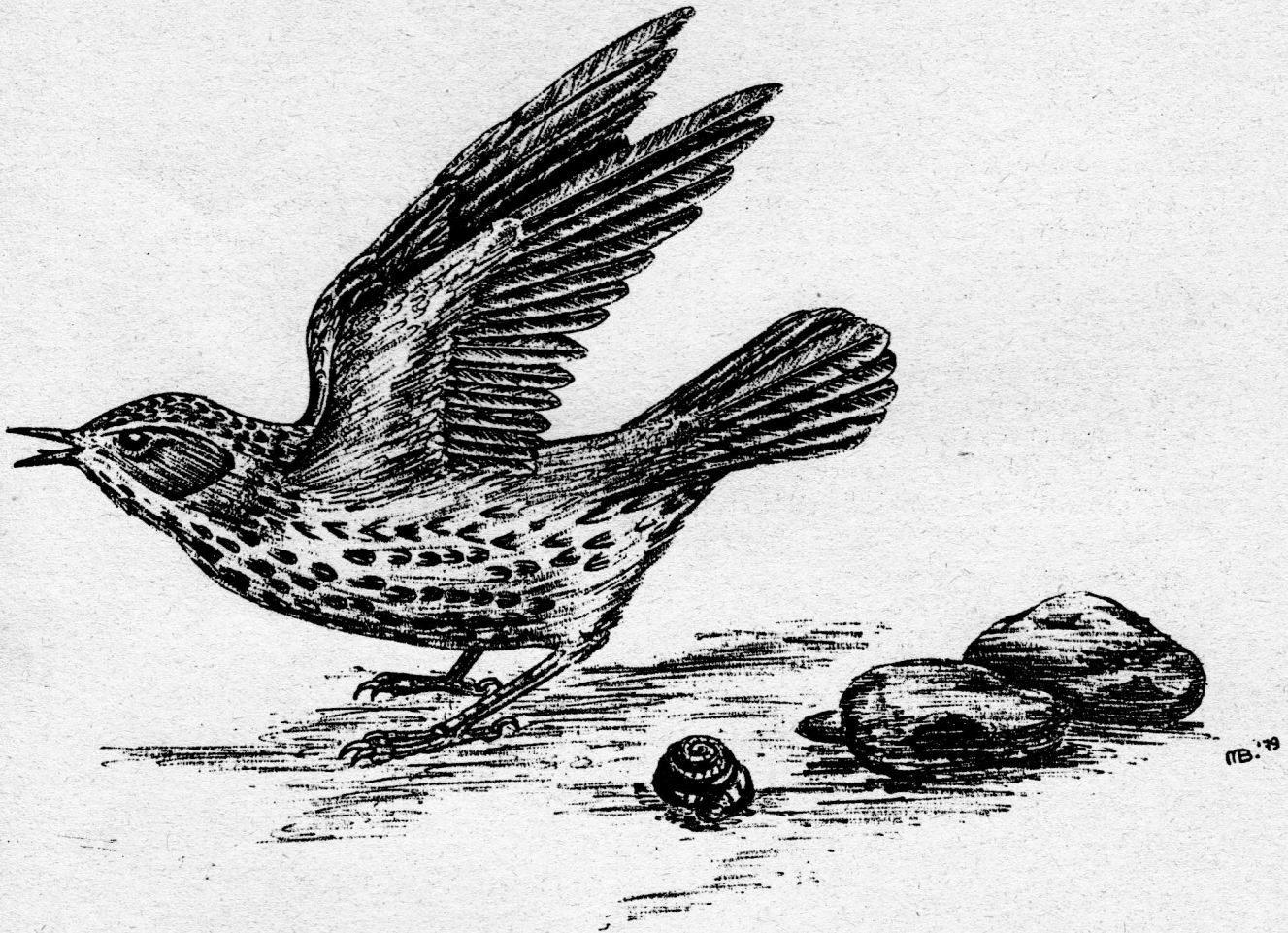
dodaars, 27 op het Goorven
nog geschreven met je eerste Parker-pen
80 - jaar geleden gezien
samen met een kuifduiker ...misschien
En een boomklevertje in de Herdgang aan 't touw
nat naar de Bokkerijder rillend van de kou

Gered voor de weetikhoeveelste keer
onder de stapel zag ik het notitieboekje van weleer

Marco Bakermans

o-o-o-o-o

ORNITHOMANIA

Door Frank Neijts

O R N I T H O M A N I A

Zoals dat in deze donkere dagen van december gebruikelijk is, klopt menig hartje vol verwachting: hoe valt het dit jaar uit? Bij de allerjongste jeugdbondertjes gaat het nog om pepernoten en marsepein, maar bij de "grote" vogelaars worden telken jare hardere noten gekraakt! Met stille hoop en angstige vreze zien zij nu al voor de 3e maal uit naar dat schrikkelijke moment op de jaarvergadering van onze VWG de Kempen:

WORDT HET ZO'N PRACHTIGE MEDAILLE OF HEB OOK IK EINDELIJK EEN
FAALCERTIFIKAAT WEGENS VERREGAANDE DOMHEID IN DE 3e GRAAD
VERDIEND ? ?

Driemaal is scheepsrecht en vijf jaar een lustrum, het wordt dus bijzonder spannend dit jaar! Tja, dan is er ook nog dat nieuw te verwerven attribuut, "de zilveren braakbal", voor diegene die het afgelopen jaar het minst verteerbare stuk proza heeft afgeleverd! Afwachten, zaterdag 15 december is het grote moment daar.

Zo, dan nu eindelijk, EINDELIJK, e i n d e l i j k, enkele reacties van lezers. Onze ornithomaanse poëet K.S. werd de afgelopen maand wat dichtwerk toegestuurd door leden van onze VWG. Enkele daarvan wil hij u niet onthouden. (De rest verschijnt in een bundeltje "Poëtica ornithomania" of zoiets, te verschijnen in de loop van 1980).

Als reactie op het Zeiss-lied (zie novembervergadering), schreef ons aller JVK:

Prisma, Pollux en Vendorama,
Gooi maar weg, 't is een drama!
Wees toch wijs,
Koop een Zeiss!

Wat poëtischer is zijn volgende ontboezeming:

Ons Kempenland is, méér dan een wens,
De streek van d'n kontente mens.
Het landschap, de vogels, de planten,
Blijf genieten van alle kanten.

Van ene Peer V., wonende in de omgeving van de VVV, kreeg ik de volgende ornithomanische zinnen:

Hoi Frank,
Hier de beloofde limericks,
Sommige zijn goed, andere niks.
Je kijkt maar wat je ermee doet,
Ik maakte ze zonder vlees en bloed,
I hope it gives you a lot of kicks.

Nou, dat viel wel mee, hoewel het volgende kunstwerk met stip stijgt op de Ornithomaanse Dichtpareet. Nooit verscheen een langer ornithomaans gedicht, nooit wist een ornithomaans poëet (hetgeen PV ongetwijfeld is) zó lang te o.-h.--en! Sla dus om!

Tyto het uiltje bij ons in de kerk
Hield zondag de pastoor weer eens van z'n werk,
Want toen deze midden in de preek
Schijnheilig naar boven keek,
Braakte Tyto een klein balletje,
Dat viel toen met een knalletje
In het decolleté van God's dienaars toog
En toen deze zich voorover boog
Om even aan zijn glaasje te nippen
Zag hij het balletje daar liggen wippen.
"Mensen, alle zegen komt van boven
En mocht u dit niet geloven,
Neem dan eens een kijkje in mijn glas wijn,
Want wat voor de duvel mag dit toch zijn?
Een grijs balletje vol met botten en pezen,
Zouden er in de hemel kannibalen wezen?"
Pastoortje kreeg de schrik van z'n leven
En begon als een rietje te beven.
En toen tijdens een storm de kerkzolderdeur klapte
Is hij te weten gekomen wie hem dit lapte.
Voortaan keek de pastoor scheel omhoog,
Tytootje knipoogde, glimlachte en boog.

PV

Ik zeg u, we hebben K.S. weer bij moeten brengen!

Zelf lukte het K.S. ook nog enkele gedachten in rijmelarij
om te zetten. Met zijn "Parus alcoholicus" nog in gedachten
sprak hij:

Een Appelvink in Puy de Dôme
Had 'm eens verschrikkelijk om.
Hij tjikte en hij tsiapte
En had hoofdpijn dat 't piepte.
Dat heb je van die eau de vie de pommes!

In een melancholische bui, maar wat wil je met al die natte
donkerte om ons heen deez'dagen, schreef hij (stiekum naar
het voorjaar verlangend):

De roep van de eerste Wielewaal,
Zo omstreeks begin april,
Heeft het voor mij nog niet helemaal,
Het klinkt wat al te schrill.
Zijn uiterlijk is ook niet zo kleurig,
't Is meer zwart met purperen gloed.
't Stemt mij telkens weer wat treurig,
Al doet die Sprceuw het verrekte goed.

Zo, da's tenminste weer wat anders na al dat:
"ik heb lang lopen denken
wat ik je nu weer wou schenken....
enz. enz.,"

SERIE: Bijzondere vogels in de Kempen
(rara aves campinae)

2. het HEESCHKONINKJE
(Troglodytes pieteri)

KENMERKEN :

lengte ca. 170 cm. Vrij kleine, zeer onopvallend gekleurde soort. Verraadt zich dikwijls door opmerkelijk steungeluid. kruinveren sterk verlengd, geprononceerde baardstrepen. Solitair.

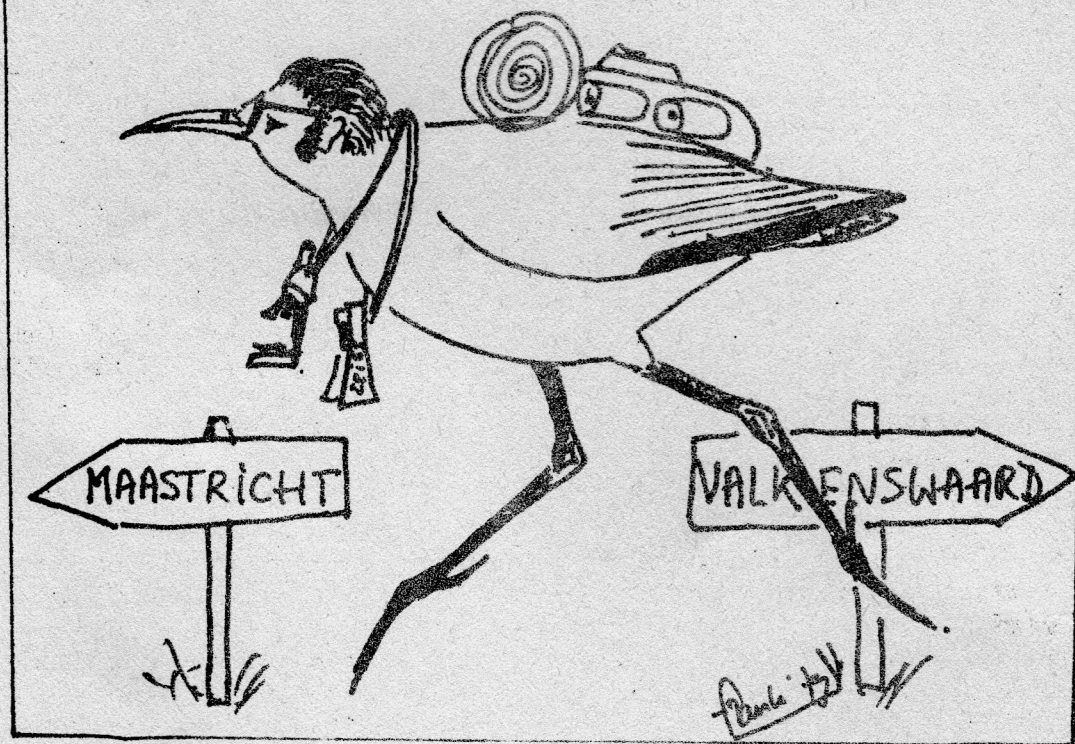
VOORKOMEN :

Vooral rond "De Heesch". Nogal wat waarnemingen van "de Utrecht". Schijnt te fourageren te Reusel.

BIJZONDERHEDEN :

wordt veel gezien in gezelschap van Brilduikers,

3. de VALKENSWAARDSE RENVOGEL (Cursorius jacobsoni)

KENMERKEN :

Lengte ca. 175 cm. Sterke poten, wordt vrijwel uitsluitend lopend over grote afstanden aangetroffen. Kopveren donker, met grijs gemengd. Leeft teruggetrokken, maar is van tijd tot tijd zeer gezellig.

VOORKOMEN :

Meeste waarnemingen stammen van de weg Valkenswaard-Maastricht. Schaarse, doch regelmatige waarnemingen uit de Voorstreek en de Ardennen.

BIJZONDERHEDEN :

Behalve van veren, wisselt deze soort ook regelmatig van kijker.

Lieve lezer van "Ornithomania",

U bent onderhand van ons (redactie, red.) wel gewend of misschien kunt u er niet aan wennen, dat het in deze rubriek vaak anders toegaat dan gebruikelijk zou kunnen zijn.

In plaats van te beginnen met een terugblik over al weer ruim 3 jaar "Ornithomania" eindigen wij ermee. Eigenlijk is dat ook logisch vinden wij, vandaar.

De trouwe lezer (volgens de enquête vele!) heeft ongetwijfeld opgemerkt dat deze fantachtige (dank K & B) rubriek in de loop der tijd een geleidelijke verandering heeft ondergaan.

In feite begonnen als "Vogels Allerlei", zoals vrijwel alle andere kopij afkomstig uit het tiepmasjen van Jacques, toen "Vogels Allerlei - Ornithomania". Frank (goede vriend van K.S.) ging wat nieuwtjes en geinigheidjes verzamelen die iets met de begrippen "vogels" en "vogelaars" te maken hadden en deze voorzien van een kort commentaar. Kort daarna werd het definitief "Ornithomania" en matigde deze rubriek zich aan kritikaster van **Het ornitho...** (vul in naar keuze: -logische / -manische) kloo-tjes - volk te kunnen zijn. Hulpmiddelen daarbij waren de geliefde Ornithomanische eremedailles en de gehate Ornithomanische faalcertifikaten wegens verregaande domheid in de 1e, 2e of 3e graad. Deze laatsten waren voorzien van een afbeelding van "de kip zonder kop".

Precies één jaar geleden deed een nieuw fenomeen intrede: de Zilveren Braakbal, voor het minst verteerbare stuk proza op ornithologisch gebied. Met de uitreiking van dit geval was de redactie "Ornithomania" het afgelopen jaar niet scheutig. Overigens voegt de redactie er onmiddellijk aan toe dat zij met de ontvangers van de Z.B. niet altijd zachtzinnig omsprong. Maar..... wie openlijk zijn domigheden op ornithologisch (-manisch zo u wilt) gebied manifesteert vraáágt om een reactie, je publiceert toch niet voor niets iets?

De redactie van "Ornithomania" is echter geenszins haatdragend en van tijd tot tijd bood zij de op hun kip getrapt voelende lieden wat ontspanning. De figuur K.S. werd ontdekt, een nog jeugdige vogelaar die echter nu reeds aan zijn memoires bezig is en van tijd tot tijd daarvan een deeltje aan de redactie afstaat. Scheutiger is hij met zijn ornithomaanse poëzie, gedichten en limericks die vogels en vogelaars tot onderwerp hebben. Dat zij aanslaan bij andere ornithomanen blijkt uit uit deze "Ornithomania".

Vrienden ornithomanen, wij gaan door. Wij stoppen hier niet. Blijft kritisch, vooral op anderen, maar het meest op uzelf. Hoedt u voor soortenjagers en andere lieden die het vogelen gebruiken om er "iets" mee te bereiken, die dus net zo goed postzegels kunnen gaan sparen.

Misschien dat een enkele maal wij ook op uw kip trappen of in uw kuifmees pikken. Wees dan niet lang boos, het is écht voor uw en des vogels bestwil!

Bedenk dan: (een kleine variatie op wat K.S. al eerder zei:)

De Kempische Ornithomaan, die gaat noooit teloor,

Al trappen ze 'm van achter, hij lacht van vóór!

Een hééél gelukkig 1980,
(Frank).

Publicaties Vogelwerkgroep de Kempen

(1973 - 1979)

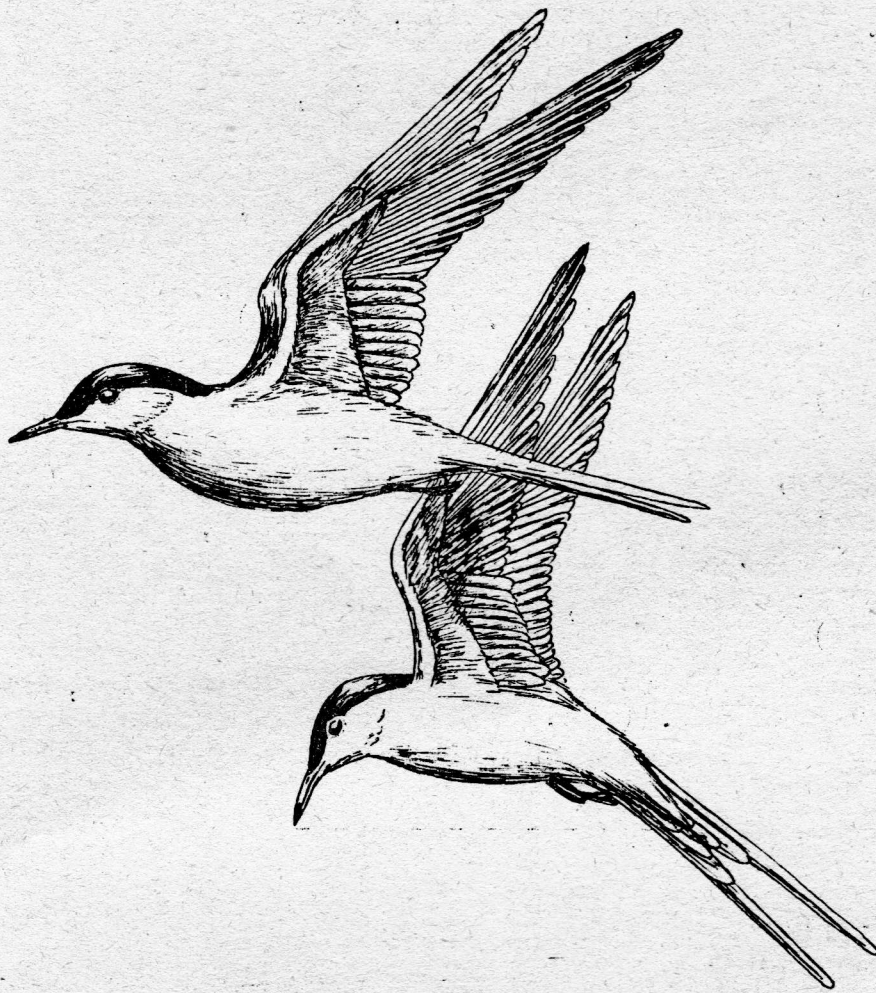
- Beheersplan de Landschotse heide, door Jacques van Kessel en Chris Tönissen. (juni 1973)
- Broedvogelinventarisatie Cartierheide, door Cees Cornelissen, Wim Huybregts, Geert Sanders, Koos Venema en Wim van de Voort. (1975)
- Cartierheide inventarisatie 1976 en 1977, door Marco Bakermans. (1979)
- Resultaten bekendtellingen in Zuid- Oost Brabant van 29 en 30 jan. 1977, door Tom Heijnen. (maart 1977)
- Overzicht vogelactiviteiten in de Kempen, door Tom Heijnen. (dec. 1977)
- Broedvogelinventarisatie van Malpie- en Malpiebergsche heide 1974 en 1975, door Harrie Lürding en Tom Heijnen. (1979)
- Broedvogelinventarisatie Horsten en Putten, door Rob Aarts en Tom Heijnen. (juni 1978)
- Roofvogels in de Kempen, speciaal nummer Blauwe Klauwier. (dec. 1978)
- Inventarisatie externe factoren Landschotse heide, door Jacques van Kessel. (okt. 1979)

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

In voorbereiding:

- Verslag avifauna Grootte heide 1977, door Tom Heijnen.
- Verslag broedvogel- en planteninventarisatie Malpie en Dommelbeemden 1977 en 1979, door Harrie Lürding.
- Verslag vogels van het Groot- en Kleinmeer.
- Kraanvogeldoortrek in de Kempen, door Peter Voorn.
- De Roodborsttapuit in de Kempen, door Marco Bakermans.
- Opvallende vorst- en sneeuwtrek van dec. 1978 en jan. 1979, door Lex Peeters en Peter Voorn.

VOGELVARIA

door Lex Peeters

A R C H I V A R I A .

5 JAAR VOGELWERK GROEP DE KEMPEN, DUS.....

5 JAAR FANATIEK GEVOGEL!!!!

Dat de titel van dit stukje zonder meer op waarheid berust kun je pas echt goed ondervinden als je de stapels logboeken en aantekenboekjes van de diverse V.W.G.-leden wilt gaan uitwerken t.b.v. het archief. Sommige mensen weten zelfs 2 of 3 van die dikke pillen in een jaar tijd vol te krijgen. Nee, wat dat betreft mogen we niet klagen!!!!

Maar wat is er nu in die 5 jaar tijd zoal waargenomen?, zijn er opvallende verschillen te zien als we de verzamelde gegevens vergelijken met die van 10 jaar gekeden?, Zijn er in die 5 jaar tijd nog niet eerder nog niet eerder waargenomen soorten voor de Kempen gezien?....etc.,etc.

Om een inzicht te krijgen of het "vogellustrum" van '74 tot en met '79 nu een afwijkende, bijzondere, of normale periode geweest is zal ik hieronder enkele opmerkelijke constatering geven die opvallen bij vergelijking met de jaren '59 t/m '64.

Vooraf zal een lijst worden weergegeven met daarin verwerkt de waarnemingsaantallen van de minder algemene soorten waarvan vergelijkingsmateriaal in de Avifauna van Noord-Brabant voorhande was.

Waarom 1959 t/m 1964 als vergelijkingsperiode? In deze jaren vond onder andere evenals in de eerste 5 levensjaren van de V.W.G. een zeer strenge winter en een enorm warme, droge zomer plaats, enwel resp. in 1963 en 1960. Zonder twijfel hadden deze weersomstandigheden grote invloed op het voorkomen, van bepaalde vogelsoorten, zowel direct als indirect. Denk bijvoorbeeld maar eens aan de steltlopers die zowel in de zomer van '60 als in de zomer van '76 in grote aantallen werden waargenomen op de grotendeels uitgedroogde, slibberige heidevennen.

Bij het lezen van onderstaande moet er rekening mee gehouden worden dat de waarnemingsintensiteit jaarlijks groter geworden is door de steeds stijgende belangstelling voor het vogelen, wat als logisch gevolg met zich meebrengt dat de waarnemingsaantallen per soort in de periode '74 t/m '79 groter zullen zijn als die uit de periode '59 t/m '64. Alleen het voorkomen als niet-broedvogel zal bekeken worden.

SOORT:AANTAL WAARNEMINGEN IN DE KEMPENTOTAAL BRA-

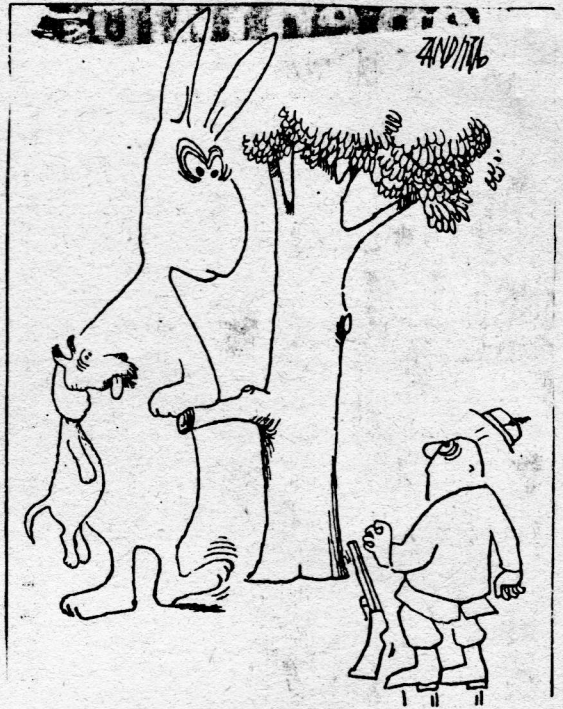
'59/'64

'74/'79 buiten '59/'64

BANT VOOR '67

uit avifauna.

	'59/'64	'74/'79 buiten '59/'64	BANT VOOR '67	TOTAAL
Parelduiker	2	1	1	6
Roodkeelduiker	2	4	4	11
Roodhalsfuut	2	4	1	17
Kuifduiker	4	2	-	10
Jan van gent	-	1	-	7
Kleine zilverreiger	-	2	-	5
Grote zilverreiger	2	-	3	6
Kwak	3	-	-	6
Zwarte ooievaar	2	5	2	14
Krooneend	3	3	-	13
Toppereend	4	3	3	15
Witoogeend	4	2	3	14
Yseend	-	1	1	4
Grote zeeëend	2	2	-	9
Zwarte zeeëend	1	5	-	11
Eidereend	-	3	-	8
Grote zaagbek	3	15	-	?
Middelste zaagbek	1	3	2	6
Bergeend	2	38	5	17
Casarca	2	4	-	2
Rotgans	2	2	1	4
Brandgans	6	3	-	15
Rode wouw	5	38	1	27
Zwarte wouw	6	18	1	20
Arendbuizerd	-	1	-	-
Zeearend	4	1	?	?
Roodpootvalk	-	11	-	2
Steppenki3vit	-	1	-	1
Zilverplevier	3	9	5	18
Morinelplevier	-	1	1	5
Steenloper	3	3	-	5
Rosse grutto	2	3	2	7
Kanoetstrandloper	4	4	1	6
Kleine strandloper	1	13	4	14
Krombekstrandloper	1	10	5	8
Drieteenstrandloper	2	7	2	6
Kluut	3	8	5	14
Steltkluut	-	2	6	11
Kleine mantelmeeuw	1	14	-	6
Zwartkopmeeuw	-	5	-	?
Dwergmeeuw	4	10	4	16
Drieteenmeeuw	1	3	3	9
Witvleugelstern	1	2	2	7
Witwangstern	-	2	1	3
Dwergstern	-	2	1	1
Reuzestern	-	1	-	1
Ruigpootuil	-	2	-	-
Grijskopspecht	1	-	1	3
Kleine jager	-	1-2	-	3
Strandleeuwerik	1	-	1	4
Waterpieper	2	c.a.25	-	9

wat zelfs meer is dan het totale aantal dat de avifauna voor geheel Brabant geeft.

ZWARTE WOUW: Voor deze soort geldt mutatus mutandus het zelfde als voor de Roderwouw.

ROODPOOTVALK: Deze Valk waarvan volgens de avifauna slechts 2 waarnemingen voor '67 verricht werden, en wel buiten de Kempen, lijkt de laatste jaren in onze streek een vrij regelmatige doortrekker te zijn geworden. Vooral op de Strabrechtse heide. Van de laatste 5 jaar werden maar liefst 10 gegevens verzameld.

WATERPIEPER: Waarschijnlijk is het feit dat deze soort moeilijk te determineren is een van de belangrijkste oorzaken voor het zeer lage aantal waarnemingen van voor '67. De laatste 5 jaar werd er door enkele personen binnen onze werkgroep wat meer aandacht aan de soort besteed, waarbij al gauw bleek dat de Waterpieper veel meer in de Kempen voor komt dan men alerst verwachtte. Zo werd eenmaal zelfs een slaapplek gevonden bij de Malpie van c.a. 50 ex.

GROTE GELE KWIKSTAART: Uit het lage aantal vermelde waarnemingen in de avifauna, n.m.l. 14 voor geheel Brabant, zou men kunnen concluderen dat de soort zowel als doortrekker dan als wintergast een incidentele verschijning is. Ondanks dat er de laatste jaren vrij veel aandacht aan deze vogel besteed is, met name door de bekendtellingen, is het aantal tussen '74 en '79 toch zeer hoog te noemen.

GLANSKOP: Dat de avifauna van voor '67 uit de Kempen slechts 5 waarnemingen kan melden houdt zeer zeker ook verband met het feit moeilijk te onderscheiden is van de Matkop. Alleen zang en roep kunnen doorslaggevend zijn! Verder valt de Glanskop moeilijk op in de grote Mezengroepen waarin zij zich soms bevinden. De afgelopen 5 jaar kon de soort in de Kempen toch een tiental malen met zekerheid worden gedetermineerd.

CETTI'S ZANGER: Omstreeks 1967 werden zowel in Nederland als in België de eerste Cetti's zangers waargenomen. daarna verliep de uitbreiding van deze soort vrij explosief. Welke oorzaken ten basis liggen aan deze merkwaardige "uitzwerming" naar het Noorden is moeilijk te zeggen. Wel bleek de vogel de voorkeur te hebben voor verlandingsbiotopen. Het zou kunnen dat doordat de laatste jaren steeds meer verlanding plaatsvindt het gebied met geschikt biotoop en daarbij ook het verspreidingsgebied van Cetti's zanger uitbreid.

ZILVERMEEUW: De meest opvallende toename is wel te constateren bij deze soort. De avifauna vermeld als grootste groep Zilvermeeuwen, ooit in het binnenland van Brabant gezien een kluchtje van 15 ex. De soort was tot ongeveer 1970 nog een vrij zeldzame verschijning in de Kempen. Tussen '74 en '79 werden alleen al 450 Zilvermeeuwaarnemingen verricht, waarbij groepen van 150 - 200 geen uitzonderingen zijn. Dat het aantal broedparen van deze soort zich aan de kust enorm uitgebreid heeft kan een van de oorzaken zijn, doch lijkt mij geen doorslaggevende factor.

STORMMEEUW: Voor deze soort geldt mutatus mutandus het zelfde als voor de Zilvermeeuw.

HOPENDE DAT DE KOMENDE 5
JAAR EVEN VRUCHTBAAR ZULLEN ZIJN!
LEX.